

podpora exportu – aktuální stav

Exportní strategie České republiky pro období 2012-2020 (*schválena vládou dne 14.3.2012*) je dokument, který vymezuje strategický rámec proexportní politiky do roku 2020. Strategie shrnuje celkovou vizi proexportních aktivit státu, jejich cíle a rovněž opatření, jejichž prostřednictvím má dojít k naplnění těchto cílů. Strategie je pojata relativně široce a navazuje na Strategii mezinárodní konkurenceschopnosti ČR 2012-2020 a maximálně využívá synergie plynoucí ze souvisejících činností a politiky státu (*Národní inovační strategii (schválenou vládou dne 27.9.2011)*, *na Konceptci zahraniční politiky (schválenou vládou dne 20.7.2011)* a *na Bezpečnostní strategii ČR (schválenou dne 8.9.2011)*. *Strategie respektuje zásady obsažené ve Strategickém rámci udržitelného rozvoje ČR (schválený vládou dne 11.1.2010)*.

Rok 2014 předpokládá Strategie jako první z kontrolních bodů k vyhodnocení realizovaných opatření a doplnění cílů stanovených Strategií v návaznosti na ekonomický cyklus a vývoj globální poptávky. Současně je třeba Strategii přizpůsobit prioritám vlády.

První půlrok 2014 (1-5 2014) je v exportu mimořádně úspěšný – celkový vývoz stoupl o téměř 15% proti stejnému období předcházejícího roku 2013. Celková obchodní bilance, kladné saldo, přesáhlo 200 mld. Kč (za 5 měsíců roku). Významný propad exportu jsme zaznamenali v Kanadě (?!) a na Ukrajině (kde je to pochopitelné). Mimořádně profitujeme z počínající konjunktury v SRN a dalšího exportu zboží českého původu do třetích zemí (zejména mimo EU) – hnacím motorem je automobilový průmysl a související obory (včetně gumárenství a plastikářského průmyslu).

Motto:

Chceme navázat na úspěšné, životaschopné projekty a dále je rozvíjet. Současně budujeme a nabízíme nové produkty podpory exportu, v tuto chvíli dokončujeme pro tyto nové produkty logistiku a institucionální infrastrukturu.

Aktuální proexportní opatření – „Dohoda MPO – MZV“

Dne 26. června 2014 podepsali ministři průmyslu a obchodu a zahraničních věcí **Rámcovou dohodu o zásadách spolupráce při zajišťování podpory exportu a ekonomické diplomacie ČR**, která nahradila Ujednání MZV a MPO o zásadách spolupráce z 26. července 2013.

Dohoda sestává z pragmatické spolupráce MPO, zahraniční sítě a pražské centrály CzechTrade a sítě Zastupitelských úřadů MZV. Branou do této **„jednotné zahraniční sítě České republiky“** bude Klientské centrum, připravené na všechny typy požadavků českých exportérů.

Rozložení kompetencí je:

- **Služby pro MSP (malé, střední firmy a živnostníky)** – ve většinovém formátu B2B (business to business) bude mít v Klientském centru i nadále na starost agentura CzechTrade a její zahraniční kanceláře.
 - **Projekty středního formátu B2B i B2G** budou prováděny ve spolupráci ZK-CT a ZÚ MZV (zahr. kanceláře CzechTrade a Zastupitelské úřady MZV) vždy, v zájmu nejlepšího dosaženého výsledku.
 - **Náročné, strategické projekty zvláštního významu, zejména velké B2G a G2G** budou skrze Klientské centrum zabezpečovány pod přímou supervizí MPO a MZV.
- Oba zmiňované resorty se rovněž stejnou měrou budou podílet na řízení Klientského centra.

Vznikne také nový „Katalog služeb“ poskytovaných státem, v němž chceme podnikatelům garantovat další služby našich zástupců v zahraničí. **Klíčové služby** v oblasti informačního servisu, nebo nově také např. „Organizace obchodních jednání v zahraničí“ **budou bezplatné**. V tuto chvíli je k dispozici **Export v kostce** (přiložen), jako kompletní nabídka služeb státu na poli podpory exportu. K dispozici též na www.mpo.cz ; www.businessinfo.cz.

Převod sítě zahraničních kanceláří MPO na CzechTrade a CzechInvest proběhl k 1. 7. 2014.

MPO tímto krokem sleduje zvýšenou manažerskou odpovědnost obou firem, současně věříme, že takto mohou obě zahraniční sítě více benefitovat z nově uzavřených smluv mezi MPO a MZV. Všechny tyto změny probíhají bez jakéhokoliv ohrožení kvality a objemu servisu poskytovaného české podnikatelské sféře. Ve věci servisu českým exportérům sledujeme další zjednodušení přístupu ke službám státu na poli podpory exportu, bez rozdílu – pro všechny české firmy.

Aktualizace Exportní strategie

Několik podnětů již vyplynulo z globálního vývoje, a to vyhodnocení modelu prioritních a zájmových zemí, nebo snaha o povzbuzení českých firem v oblasti vývoje konkurenceschopných výrobků a služeb a průmyslově-právní ochrany. Lze uvažovat i o sloučení některých projektů kde dochází k překrývání, zaměření na menší počet priorit s krátkodobým a střednědobým horizontem realizace. Nově počítáme se **sestavením mapy globálních oborových příležitostí**.

Stále ještě vysoká orientace českých exportních odvětví na trhy EU a zároveň rostoucí míra odvětvové specializace a **nízký objem exportu služeb s vysokou přidanou hodnotou je potenciální hrozbou pro českou ekonomiku**. Jedním z cílů, o kterém pojednává platná Exportní strategie ČR 2012-2020, je **zvýšení objemu exportu služeb o 20% do roku 2020, zejména služeb s vysokou přidanou hodnotou**. Za tímto účelem Exportní strategie stanovuje projektové karty a projektové týmy, jejichž činnost bude rovněž v nejbližších měsících vyhodnocována, popř. úkoly aktualizovány. Projekty se nyní zaměřují nejen na exportní podniky z odvětví průmyslu, ale i na export služeb s vysokou přidanou hodnotou (např. z oblasti ICT, kreativního průmyslu, poradenství, služeb vědy a výzkumu nebo cestovního ruchu).

Mezi služby s nejmenším exportním zastoupením v ČR patří např. finanční služby. O málo lepší je pak situace v dopravních službách a cestovním ruchu. Přesto je export služeb z ČR obecně zastíněn exportem zboží. Velký potenciál vidíme mimo jiné ve vývozu českého know-how v oblastech **zdravotní péče a lázeňství. Není náhodou, že v červnu t.r. došlo k podpisu dohody mezi MPO a MZd (Min. zdravotnictví ČR), jejímž předmětem je spolupráce při prosazování českých medicínských firem na mezinárodně-obchodních akcích a jejich následná zahraniční podpora.**

Služby pro exportéry a zpravodajství pro export (CT)

Přehled hlavních aktivit za období leden – červen 2014:

Prioritou projektu je sdílení informací pro exportéry v rámci státní správy a dalších zapojených institucí. Nástrojem k tomu je **webový portál Zpravodajství pro export (ZPE)** umístěný na BusinessInfo.

Portál ZPE je jedinečným nástrojem, jehož životaschopnost je podmíněna aktivní spoluprací všech partnerů, jimiž jsou aktuálně: MPO, MZV, MŽP, MF, HK ČR, AMSP ČR, SP ČR, SST ČR, EGAP, ČEB, SFŽP, komora ICC, CI a CT (= koordinátor). Novými partnery bude v nejbližší době Generální ředitelství cel a uvažuje se o přizvání Ministerstva zemědělství ČR.

Všichni partneři nominovali své zástupce do **Redakční rady**, kteří mají zodpovědnost za pravidelné vkládání informací za danou organizaci a administrační přístup dané organizace v rámci webu s možností provádět úpravy.

Sdílení informací a jejich publikace na ZPE bude realizována prostřednictvím **Partnerské zóny** v rámci IS Sinpro. Aktuálně probíhá poslední finalizace požadavků a během července 2014 bude partnerská zóna zpřístupněna partnerům. Následně bude zorganizováno školení pro členy Redakční rady.

Souhrn hlavních aktivit v rámci projektu:

1. Obsahová část:

- a. Průběžné vkládání informací, aktualit a příležitostí pro české exportéry;
- b. Vstup klientů CzechTrade do Klientské zóny, vytvořené v rámci portálu ZPE a s napojením na IS Sinpro (správa firemního profilu, dokumentace zakázek CzechTrade, vybrané informace ze zahraničních trhů atd.);
- c. Vstup členů Exportního klubu CzechTrade do Klientské zóny (prostor pro sdílení informací, požadavků a zkušeností pro členy klubu);
- d. Společná propagace portálu ZPE (partneři portálu);
- e. Individuální komunikace se členy projektového týmu;
- f. Akvizice nových partnerů portálu ZPE s cílem rozšíření nabídky informačního servisu pro exportéry (GŘC, výhledově MZe ČR);

2. Technologická část:

- a. Partnerská zóna: na základě nutných technologických úprav v IS SINPRO posunut termín dokončení fáze II. na červen 2014, kdy proběhl první uživatelský test. Z něj plynoucí nutný vývoj bude hotov v průběhu července 2014;
- b. Klientská zóna: v rámci Exportního klubu CzechTrade byl vytvořen v IS SINPRO nový modul pro Adresář exportérů a napojen na Klientskou zónu tak, aby klient mohl vkládat své identifikační a produktové údaje skrze webové rozhraní;
- c. Zpracována interaktivní Mapa exportních příležitostí a rizik ve spolupráci s jedním z partnerů portálu Mezinárodní obchodní komorou (ICC). Jedná se o aplikaci sloužící k zobrazení výsledků exportního modelu Export Decision Support Model (EDSM);
- d. Průběžné úpravy u Kompetenční mapy a datových toků z IS SINPRO;

Upgrade informačního systému SINPRO

V roce 2013 byla zahájena realizace projektu "**Nové SINPRO**", jehož součástí je i technologický upgrade informačního systému SINPRO, který probíhá od podzimu 2013. Skončit by měl na podzim 2014. Cílem projektu je zajistit, aby IS SINPRO, což je expertní informační systém pro podporu zahraničního obchodu provozovaný agenturou CzechTrade, lépe naplňoval naše představy v oblasti exportního zpravodajství a mohlo být rozšířeno jeho využití. V souvislosti s významnou rekonstrukcí informačního systému SINPRO byly rovněž zahájeny úkony v rámci ochrany duševního vlastnictví, tj. registrace předmětných ochranných známek a kroky k zajištění obchodního tajemství a know-how obsažených v IS SINPRO.

V rámci informačních aktivit počítá MPO i nadále s vydáváním **Exportu v kostce** jako základního informačního materiálu určeného zejména pro firmy začínající s exportem z řad malého a středního podnikání a s činností **Zelené linky pro export**, která poskytuje exportérům účinnou informační asistenci a společně s portálem BusinessInfo.cz slouží jako rozcestník služeb státu pro exportéry. Od svého založení před 8 lety zodpověděla Zelená linka pro export více než 13 000 dotazů (13 158 k 31. prosinci 2013), z toho 1 640 dotazů za rok 2013, což je nejvyšší počet dotazů od roku 2010. V meziročním srovnání počet dotazů narostl o více než 5 %.

Spolupráce a práce MPO v regionech

Specifickou skupinou spolupracujících v rozvoji tohoto projektu je **Exportní klub HK, Národní klastrová asociace, oborově specializované vysoké školy a výzkumné ústavy specializující se na regionální rozvoj (Zlín, Praha), CAIM – skupina manažerského rozvoje a interim managementu.**

Mezi výrazné partnerské podnikatelské skupiny lze uvést **Alianci vývozců důlní techniky, ICT alianci, Nábytkářský klastr, Svaz chemického průmyslu, Národní strojírenský klastr a řada dalších,** které díky realizaci vlastních projektových cílů dosahují mnohaciferných přírůstků vývozu v řádech desítek miliard korun s vysokou mírou přidané hodnoty.

Odhadem lze sumárně konstatovat, že v nejrůznějších uvedených formách proběhlo od počátku roku 2014 cca 60 (za rok cca 150) exportních seminářů s průměrnou účastí 25 podnikatelů, z toho asi 1/3 nových začínajících podnikatelských subjektů. Dále v rámci této zesílené exportní spolupráce byl obrát spolupracujících firem cca 150 mld., zejména u vývozců větších investičních (energetických celků - Platforma), ale i např. členové nábytkářského klastru dosáhli vývozu v řádu 12 mld. Kč za rok 2013. Ne nevýznamná je vazba projektu na posilování inovační výkonnosti, růstu přidané hodnoty, přiblížení a navázání firem na technologický růst a vazby na Centra výzkumu, excellence, regionální inovační centra a uvolnění „Start-upů“ čili zesílené synergie na úrovni regionů. Zde se projevují i nástroje financované OPPI a dalších externích rozvojových fondů k podpoře podnikání.

Projekt SVV : Společná účast na specializovaných výstavách a veletrzích v zahraničí 2013-2014

Agentura CzechTrade je realizátorem projektu „Společná účast na specializovaných výstavách a veletrzích v zahraničí 2013-2014“ (SVV 2013-2014) podporovaného z programu MARKETING. Cílem projektu je poskytnout prostřednictvím společné účasti na vybraných specializovaných veletrzích a výstavách cílovým skupinám - profesním organizacím a individuálním podnikům, zejména malým a středním – možnost prezentovat se za zvýhodněných podmínek na zahraničních trzích. **České firmy, které splní podmínky účasti, mohou získat podporu až do výše 100 % způsobilých výdajů, maximálně však 120.000,- Kč na jednoho vystavovatele a jeden veletrh.** Mezi způsobilé výdaje patří pronájem výstavní plochy, stavba stánku, technické přípojky, zápis do katalogu a registrační poplatky. **Projekt SVV je tak jedním z důležitých nástrojů Exportní strategie ČR 2012-2020 a účelně doplňuje program oficiálních účastí Ministerstva průmyslu a obchodu a zahraničních akcí CzechTrade.**

Základní informace o projektu	
Finanční prostředky:	235 485 362,- Kč vč. DPH
Datum zahájení projektu:	01. 03. 2013
Datum ukončení projektu:	30. 06. 2015
Trvání projektu v měsících:	28
Plán podpořených veletrhů:	90
Plánovaný počet účastníků:	1 260 (z toho 180 velkých podniků)

Od října 2013 do června 2014 bylo v rámci projektu podpořeno 54 zahraničních veletrhů, kterých se zúčastnilo celkem 920 subjektů. Nejvíce českých firem se prezentovalo na slovenském veletrhu CONECO v Bratislavě (88 účastníků) nebo na německém veletrhu ISPO v Mnichově (43 účastníků). Projekt SVV 2013-2014 se tak těší velkému zájmu ze strany českých firem i oborových asociací, o čemž svědčí i fakt, že 93 % účastníků hodlá žádat o podporu z projektu SVV i v následujícím období. Díky kvalitnímu zajištění veletrhů SVV byl společný český stánek již šestkrát oceněn veletržní správou

v Japonsku, Rusku, Jordánsku, Indii či Bělorusku. Do konce roku 2014 bude podpořeno ještě dalších 36 veletrhů po celém světě, mimo jiné v Turecku, Rusku, Německu, USA, Číně či JAR.

Přehled zemí konání veletrhů SVV 2014				
Austrálie	Francie	Jordánsko	Polsko	Ukrajina
Bělorusko	Itálie	Kanada	Rusko	USA
Bosna a Hercegovina	Indie	Kazachstán	SAE	Uzbekistán
Brazílie	Indonésie	Kuba	Slovensko	Vietnam
Čína	Japonsko	Maďarsko	Srbsko	
Filipíny	JAR	Německo	Turecko	

České oficiální účasti na veletrzích a výstavách v zahraničí

Podpora účasti českých podnikatelských subjektů na mezinárodních veletrzích a výstavách představuje důležitou součást proexportních opatření MPO, prostřednictvím kterých naplňuje priority a cíle Exportní strategie ČR na roky 2012 - 2020. Cílem programu je pomoci českým firmám při pronikání na zahraniční trhy a propagace ČR ve světě. Je to jedna z nejvýznamnějších a nejučinnějších forem podpory exportu. Objem uzavřených kontraktů na jednotlivých veletrzích dlouhodobě vykazuje efektivní způsob využívání finančních prostředků státního rozpočtu.

Ročně se realizuje kolem 30 akcí ve finančním objemu cca 70 mil. Kč, účastní se jich cca 400 subjektů, z toho 70 % malých a středních podniků (schválený **seznam akcí pro rok 2014 v příloze**). Pro ilustraci: v roce 2013 se uskutečnilo 32 oficiálních akcí, kterých se zúčastnilo 392 českých firem, navíc bylo podpořeno 5 veletrhů původně zařazených do programu podpory z evropských fondů.

Seznam veletrhů vychází z návrhů oborových svazů a odborných asociací v úzké spolupráci MPO se zástupci podnikatelské sféry (Svaz průmyslu a dopravy ČR, Hospodářská komora ČR, jednotlivé svazy a asociace). Kritéria pro výběr jsou teritoriální priority v souladu s platnou Exportní strategií, oborové priority, exportní potenciál jednotlivých odvětví českého průmyslu, význam dané veletržní akce v rámci daného oboru a současně i předpokládaný zájem českých vystavovatelů. Z teritoriálního hlediska většina oficiálních účastí probíhá v zemích mimo EU, v souladu s Exportní strategií především v zemích prioritních a zájmových. Zhruba třetina akcí je realizována v zemích EU.

V závislosti na rozsahu akce, teritoriu a oborovém zaměření veletrhu jsou české oficiální účasti na veletrzích v zahraničí rozděleny do tří kategorií. Podrobná specifikace dílčích kategorií a podmínky pro účastníky těchto akcí jsou vymezeny v dokumentu „Podmínky pro organizování a financování českých oficiálních účastí na mezinárodních veletrzích a výstavách v zahraničí“ v aktuálním znění.

Konkrétně jde o **kategorie A - Národní výstavy** (pořádané obvykle mimo mezinárodní výstavní akce, případně kdy je Česká republika v pozici partnerské země, minimálně 20 vystavovatelů), nejčastěji realizovaná **kategorie B – Společná expozice českých vystavovatelů** (účast MPO a českých vystavovatelů ve společném stánku na veletrzích s všeobecným či odborným zaměřením, účast nejméně 6 vystavovatelů) a poslední **kategorie C – Oborově rozptýlené účasti** (samostatné nomenklaturně rozmístěné expozice českých firem především na specializovaných veletrzích, které jsou odvětvově rozděleny do jednotlivých pavilonů výstaviště, účast minimálně 5 vystavovatelů). Vystavovatelům je obvykle poskytována výstavní plocha v rozsahu 5 – 9 m², základní stavba expozice v souladu s konceptem společného výstavního stánku a prostřednictvím grafického řešení vyjadřující příslušnost k České republice, dále jsou hrazeny náklady na zajištění souvisejících technických služeb a veškerá doprovodná propagace (odpovídající danému oboru a teritoriu, např. odborné semináře, workshopy, inzerce, tiskové konference, společenské akce). Určitou část nákladů spojených

s vybavením expozic a prezentací na veletrhu (pojištění, firemní grafika aj.) si hradí vystavovatelé sami v závislosti na kategorii účasti.

Program podpory tuzemských proexportních aktivit (incomingové mise)

Tato forma podpory je poskytována prioritně obchodním komorám, svazům, asociacím a dalším institucím reprezentujícím podnikatelskou sféru na aktivity typu incomingových misí při příležitosti konání tuzemských mezinárodních veletrhů, workshopů, seminářů, kulatých stolů či jiných prezentačních akcí se zahraniční účastí. **Maximální výše podpory je stanovena na 100 000 Kč bez DPH na akci.**

Globální diverzifikace exportu

Jednou z hlavních dimenzí Exportní strategie ČR na období 2012 – 2020 je podpora procesu **diverzifikace českého exportu na mimoevropská teritoria** s cílem působit na vytváření podmínek pro nárůst českého exportu i do vzdálenějších zemí. Realizace tohoto úkolu usilovala o zvýšení počtu exportních oborů s vyšší přidanou hodnotou, větší zapojování malých a středních podniků do vývozu a usnadňování jejich přístupu na prioritní a zájmové zahraniční trhy.

V tomto směru bylo stanoveno **12 prioritních zemí**, kterými jsou: Brazílie, ČLR, Indie, Irák, Kazachstán, Mexiko, Ruská federace, Srbsko, Turecko, Ukrajina, USA, Vietnam. Proexportní aktivity v těchto teritoriích jsou obsaženy v akčních plánech, které jsou zpracovány na každou prioritní zemi a pravidelně doplňovány. Dále bylo definováno **26 zájmových zemí**, které mají rovněž významný potenciál pro české vývozy. Jako zájmové země byly stanoveny: Angola, Argentina, Austrálie, Ázerbájdžán, Bělorusko, Egypt, Etiopie, Chile, Ghana, Izrael, Indonésie, Japonsko, JAR, Jižní Korea, Kanada, Kolumbie, Maroko, Moldavsko, Nigérie, Norsko, Peru, Senegal, Singapur, SAE, Švýcarsko a Thajsko.

Pro informovanost českých exportérů o prioritních trzích **jsou zpracovány interaktivní profily všech 12 prioritních zemí**, které obsahují podrobné informace o podmínkách obchodu a podnikání, akční plány na jednotlivá teritoria, perspektivní vývozní obory a odkazy na další informační zdroje. Rovněž **bylo dopracováno a aktualizováno 26 interaktivních profilů na zájmové země**. Všechny tyto informace jsou českých firmám k dispozici na internetovém portálu www.businessinfo.cz.

S cílem **podpory proexportních zájmů České republiky** MPO sjednává dohody o hospodářské spolupráci, které umožňují jednání vládních expertů z obou stran na základě konkrétních podnětů z podnikatelské sféry, ve většině případů přímo se zapojením podnikatelských subjektů majících konkrétní projekt v dané zemi (v roce 2014 byly sjednány a podepsány dohody s Arménií a Moldávií). Výstupy z jednání těchto smíšených orgánů jsou rozpracovány do konkrétních úkolů, jejichž plnění MPO pravidelně sleduje ve spolupráci s agenturami CzechTrade, CzechInvest, zahraniční zastupitelskou sítí, podnikatelskou sférou, MZV a dalšími příslušnými rezorty. Plán činnosti smíšených orgánů na rok 2014 je přiložen, na rok 2015 bude připraven do konce září 2014.

Společně s podnikatelskými asociacemi jsou připravovány zahraniční cesty podnikatelských misí, které jsou uskutečňovány v souvislosti se zahraničními pracovními cestami zástupců MPO, v rámci vrcholových státních návštěv nebo v kontextu s konáním mezivládních společných orgánů pro hospodářskou spolupráci.

Náplň zahraničních cest ministra je důsledně zaměřována na podporu českých firem v zahraničí a prezentaci ČR jako významného partnera pro zahraniční investice a další ekonomické aktivity.

Za velmi úspěšné lze považovat cesty:

- **Jižní Korea** (Soul, 26. – 28. 2. 2014)

Hlavním cílem cesty byla jednání s jihokorejskou společností NEXEN TIRE o podpoře záměru na umístění rozsáhlého investičního projektu na výrobu pneumatik v ČR. Návazně (25. 6. 2014) podepsal předseda vlády ČR s jihokorejským investorem smlouvu, jejímž předmětem je investice v hodnotě 22,8 mld. (1. fáze) a vytvoření více než 1000 pracovních míst s možností rozšíření investice až na 45 mld. Kč a vytvoření celkem až 2300 pracovních míst. V rámci cesty byla rovněž projednána možnost otevření kanceláře agentury CzechInvest v Soulu.

- **Vietnam** (Hanoj, Hočiminovo Město, 11. – 14. 5. 2014)

V rámci cesty, kterou doprovázela 25 členná podnikatelská mise, se uskutečnilo 4. zasedání česko-vietnamské Smíšené komise pro hospodářskou spolupráci. Jednání Smíšené komise a setkání s místopředsedou vlády, vietnamskými ministry (průmyslu a obchodu, plánování a investic, přírodních zdrojů a životního prostředí) a dalšími VN představiteli byla využita k podpoře rozpracovaných vývozních obchodních případů (dodávky výrobků obranného průmyslu, malých dopravních letadel, pivovaru, zařízení nemocnic) a projednání dalších oborů spolupráce (dodávky důlního zařízení, průzkum a využití přírodních zdrojů, IT).

- **Čína** (Ningpo, Šanghaj, Su-čou, Nanking, Peking 6. – 15. 6. 2014)

O této cestě je v současné době připravována zpráva pro informaci členům vlády ČR. Proběhla jednání s delegací ÚV KSČ, ministry obchodu, dopravy, průmyslu a informačních technologií ČLR a dalšími představiteli čínských institucí a významných společností. Návštěvu doprovázela 32 členná podnikatelská mise. Hlavní náplň jednání:

- = obnovení činnosti Ekonomického smíšeného výboru a příprava IX. zasedání v Praze 27. – 29. srpna t.r. (souběžně proběhne Čínské investiční fórum);
- = podpora záměru uskutečnit návštěvu prezidenta ČR v Číně v doprovodu zástupců českých firem v říjnu 2014;
- = možnost zřízení přímé linky Praha-Peking/Šanghaj s námětem, že prvním letem této linky by symbolicky přiletěl na návštěvu Číny předseda vlády ČR.
- = podpora rozpracovaných vývozních záměrů českých firem (např. letištní radary, nákladní automobily, traktory, finanční operace na čínském trhu)

Průlom zahraniční politiky ČR směrem ke spolupráci s Čínou – šance pro český export a investice v Číně, posílení investic čínských firem v ČR a rozvoj turistického ruchu.

V ekonomické oblasti bylo dosaženo významného pozitivního posunu česko-čínských vztahů během pracovní cesty ministra průmyslu a obchodu do ČLR (viz výše), kdy bylo s čínskou stranou projednáno obnovení činnosti Ekonomického smíšeného výboru.

Při setkání s čínskými představiteli byly profilovány záměry na spolupráci s ČLR ze strany investičních projektů čínských firem v Moravskoslezském kraji. Dále byly prezentovány možnosti spolupráce v oborech letectví, zdravotnictví a energetiky. Zdůrazněny byly i možnosti rozvoje vědy a výzkumu v nových technologiích; v Suzhou bylo v této souvislosti v době návštěvy podepsáno memorandum o spolupráci mezi CzechTrade a Nanopolis Suzhou. V průběhu jednání byly podpořeny i rozpracované vývozní a investiční případy českých podniků na čínském trhu, zejména firmy ERA, která vyhrála tendr na dodávku radarů pro mezinárodní letiště v Šanghaji, firmy TATRA na zahájení spolupráce při výrobě nákladní automobilů v Číně a společnosti PPF při poskytování spotřebitelských úvěrů. Ministr Jan Mládek rovněž prezentoval zájem o spolupráci v oblasti letectví, kde české firmy připravily pro čínské partnery návrhy v oblasti budování systému všeobecného letectví (A-Z řešení). Zdůrazněn byl i význam podpory rozvoje cestovního ruchu a spolupráce příslušných orgánů a firem v tomto oboru.

MPO ve spolupráci s příslušnými rezorty a podnikatelskými sdruženími připraví **v termínu 27. – 28. srpna 2014 zasedání Ekonomického smíšeného výboru mezi ČR a ČLR** s cílem konkretizovat směry a obory spolupráce mezi ČR a ČLR v obchodní a hospodářské oblasti. Přípravu zasedání Ekonomického smíšeného výboru bude MPO koordinovat s Hospodářskou komorou ČR, Svazem průmyslu a dopravy ČR a Smíšenou komorou česko-čínské vzájemné spolupráce, která v termínu **27. - 29. srpna 2014 uspořádá v Praze Česko-čínské investiční fórum**.

Výsledky zahraničního obchodu ČR ukazují, že přes nepříliš příznivé podmínky, které existovaly na řadě světových trhů, probíhal nastartovaný proces diverzifikace českého vývozu poměrně úspěšně. **Z údajů za první dva startovní roky realizace Exportní strategie vyplývá, že za rok 2013 v porovnání s rokem 2011 vzrostl český vývoz do prioritních zemí o 28,6% a do zájmových zemí o 20,1%, přičemž za stejné období dosáhl celkový český vývoz růstu 9,7%.**

Exportní financování a pojišťování se státní podporou

Pro vývozce je mimořádně důležité financování a pojištění se státní podporou, a to především na mimoevropských trzích. To poskytují Česká exportní banka (ČEB) a Exportní garanční a pojišťovací společnost (EGAP).

Ve státním rozpočtu pro rok 2014 je rozpočtováno navýšení pojistných fondů EGAP ve výši 1,250 mld. Kč a navýšení pojistné kapacity EGAP na 300 mld. Kč. Na podporu činnosti ČEB je ve státním rozpočtu na rok 2014 počítáno s částkou 1 mld. Kč a státní záruka za závazky banky je ve výši 130 mld. Kč. Vzhledem k negativnímu vývoji pokud jde o kvalitu úvěrového portfolia ČEB bude potřeba banky ve vztahu na státní rozpočet v tomto roce pravděpodobně vyšší, než se předpokládalo.

Ke zklidnění situace v době eskalace výhrad vůči ČEB přispělo rozhodnutí o zavedení systému dorovnávání úrokových sazeb („Interest Make-up Scheme – IMU“), které umožní rozšíření státem podpořeného financování i na komerční banky prostřednictvím oboustranného dorovnávání fixních úroků s náklady na pořízení zdrojů komerčních bank z/do státního rozpočtu. Novela zákona č. 58/1995 Sb., která má tento systém zprůchodnit nabyla účinnosti v srpnu 2013. Vzhledem k tomu, že **dosud chybí prováděcí vyhláška Ministerstva financí, systém nebyl zatím v praxi nikdy využit. Na zavedení IMU systému je ve státním rozpočtu v roce 2014 počítáno s částkou 100 mil. Kč.**

Od 1. ledna 2014 jsou účinné nové Všeobecné pojistné podmínky typu „D“ (VPP) EGAP pro pojištění vývozního odběratelského úvěru proti riziku nezaplacení. Odborná debata o VPP s exportéry probíhala v rámci Platformy exportérů (PE) při Svazu průmyslu a dopravy ČR. Ve svém znění zohledňují novou právní úpravu institutu pojištění obsaženou v novém občanském zákoníku. Hlavním přínosem těchto pojistných podmínek je, že zpřesňují a jednoznačně vymezují práva a povinnosti osob zainteresovaných na pojištění – pojistitele, pojistníka, resp. pojištěného a vývozce a tím zcela jasně stanoví odpovědnost jednotlivých subjektů zúčastněných na pojištění v jednotlivých fázích vývozu, jeho financování a pojištění.

ČEB i EGAP se i v roce 2014 zaměřují na podporu malých a středních podniků (MSP), rozšíření služeb a zjednodušení procesu při poskytování úvěrů a pojištění exportních projektů MSP, jednak jako subdodavatelů velkých firem nebo samostatných vývozců. EGAP nabízí balíček služeb (8 produktů) určených a šitých na míru právě vývozcům ze segmentu MSP ve zjednodušeném administrativním procesu tak, aby obchodní případy byly projednány co nejrychleji. ČEB průběžně vyhledává pro své produkty nabízené segmentu MSP nové distribuční kanály. Na základě dohody mezi ČEB a Českomoravskou záruční a rozvojovou bankou (ČMZRB) se ČMZRB zapojí do intenzivnějšího zprostředkování nabídky produktů ČEB využitím své regionální pobočkové sítě.

Vzhledem ke zhoršené politické a bezpečnostní situaci na Ukrajině pozastavili ČEB i EGAP v únoru t.r. financování a pojišťování nových obchodních případů do tohoto teritoria. Obě společnosti monitorují aktuální vývoj politické situace, vývoj kurzu ukrajinské hřivny i opatření Národní banky Ukrajiny při regulaci hospodaření s devizami. K přehodnocení současného postoje ve financování a pojištění se státní podporou na riziko Ukrajiny může dojít na základě odůvodněné analýzy makroekonomického vývoje a všech rizik.

V dubnu t.r. byly na jednání valných hromad obou společností schváleny nové stanovy, které reflektují změny vyplývající z nově účinného zákona o obchodních korporacích a z občanského zákoníku. Současně došlo k personální obměně zástupců akcionářů v dozorčích radách obou společností. Ve snaze zajistit profesionální výkon funkce člena dozorčí rady nominovalo MPO do dozorčích rad obou společností po jednom zástupci, externím odborníkovi, který není zaměstnancem ministerstva.

S cílem personální stabilizace orgánů obou společností probíhá v současné době výběrové řízení na urychlené obsazení uvolněných míst ve vedení ČEB a další personální posílení úseků řízení rizik o vysoce kvalifikované a zkušené odborníky.

V roce 2014 bude MPO v rámci implementace Exportní strategie pokračovat ve spolupráci s PE v oblasti exportního financování a pojištění a povede diskuzi o návrhu na vytvoření trojstranné standardizované smlouvy o úpravě vztahů v rámci nových pravidel VPP mezi společnostmi EGAP, bankou a exportérem. Trojstranný dokument by transparentně vymezil všechny povinnosti a závazky exportéra vůči oběma institucím a zamezil by případným duplicitám.